

Asia: VN/7624/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ydinenergilain 4 §:n ja 69 §:n sekä rikoslain 34 luvun 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ydinenergilain 4 §:n ja 69 §:n sekä rikoslain 34 luvun 6 §:n muuttamisesta

Suomen kristillinen rauhanliike vastustaa esitettyä lakimuutosta ja katsoo, että ydinenergilain nykyinen ehdoton kieltö ydinräjähteiden maahantuonnille, kuljettamiselle ja hallussapidolle Suomessa tulee säilyttää. Esitetty muutos heikentää Suomen turvallisuutta ja vie Suomea kauemmas ydinaseriisunnasta aikana, jolloin sitä tarvittaisiin eniten.

- Ydinaseet ovat hyökkäysaseita, eivät puolustusvälineitä

Hallituksen esitys perustuu oletukseen, että ydinaseiden mahdollinen läsnäolo Suomessa vahvistaisi pelotetta ja siten turvallisuuttamme. Tämä oletus on virheellinen. Kuuban ohjuskriisin aikana Yhdysvallat piti Neuvostoliiton Kuubaan sijoittamia ydinaseita yksiselitteisesti hyökkäysaseina ja oli valmis sotaan niiden poistamiseksi. Venäjän on tehtävä samanlainen arvio ydinaseista, jotka sijoitettaisiin kahdensadan kilometrin päähän Pietarista. Tämä ei johda vakauteen, vaan varustelukierteeseen ja kasvavaan riskiin ennaltaehkäisevästä iskusta Suomea vastaan.

Ydinaseet Suomen maaperällä tekisivät maastamme ensisijaisen sotilaallisen kohteen jo konfliktin alkuvaiheessa tai sen uhkatilanteessa. Suomi ei ole suojassa pelotteen takana – se on tulilinjalla.

-Ydinaseiden humanitaariset vaikutukset ovat katastrofaaliset

Ydinaseet ovat historian tuhoisimpia joukkotuhoaseita. Yksittäinen ydinräjähdde asutuskeskuksessa tappaisi satojatuhansia ihmisiä välittömästi räjähdyspaineen, lämmön ja säteilyn seurauksena. Pitkäaikaisvaikutukset – syöpä, sikiövauriot, ympäristön saastuminen – jatkuisivat sukupolvien ajan.

Suomen terveydenhuoltojärjestelmällä ei olisi minkäänlaisia valmiuksia vastata tällaisen katastrofin seurauksiin.

Jo alueellisesti rajallinen ydinsota voisi aiheuttaa niin sanotun ydintalven, joka romahduttaisi ruoantuotannon maailmanlaajuisesti. Pohjoiset alueet, mukaan lukien Suomi, olisivat erityisen haavoittuvia. Ydinaseiden hyväksyminen osaksi turvallisuuspolitiikkaa merkitsee näiden seurausten hyväksymistä osana poliittista työkalupakkia. Tähän emme voi suostua.

-Päätösvallan luovuttaminen heikentää turvallisuuttamme

Venäjän on lakimuutoksen jälkeen lähtökohtaisesti oletettava, että Suomessa voi olla taktisia ydinaseita – oli tämä julkista tietoa tai ei. Tämä lisää jännitteitä ja kasvattaa väärinymmärrysten riskiä.

Suomeen mahdollisesti sijoitettavat ydinaseet olisivat Yhdysvaltojen tai muiden ydinasevaltojen omaisuutta ja niiden kansallisen päätöksenteon piirissä. Suomella ei olisi minkäänlaista määräysvaltaa niiden käyttöön – tämä olisi myös ydinsulkusopimuksen vastaista. Turvallisuutemme hallinta ulkoistettaisiin toimijoille, joiden intressit eivät välttämättä ole yhteneviä Suomen etujen kanssa. Yhdysvaltojen nykyhallinnon arvaamattomuus tekee tästä erityisen huolestuttavaa.

-Väärinymmärrysten riski on todellinen

On keskeistä ymmärtää, ettei mahdollinen konflikti Venäjän kanssa välttämättä syntyisi rationaalisesta päätöksenteosta tai suunnitellusta aggressiosta. Se voi syntyä teknisestä virheestä, väärintulkinnasta tai asevoimien väärinymmärryksestä, jota seuraa sotilaallinen vastaus. Kylmän sodan aikana maailma säästyi ydinsodalta useita kertoja vain yksittäisten henkilöiden harkinnan ansiosta.

Ydinaseiden läsnäolo Suomessa lyhentäisi Venäjän varoaikaa minuuteista sekunteihin, mikä poistaisi mahdollisuuden arvioida, onko kyseessä todellinen uhka vai virheellinen hälytys. Suomi on samaan aikaan katkaissut diplomaattiset yhteytensä Venäjään, mikä entisestään kasvattaa riskiä tilanteessa, jossa väärinymmärryksen seuraukset olisivat peruuttamattomat.

-Suomen tulisi edistää ydinaseetonta Pohjolaa, ei asevarustelua

Suomella on pitkä perinne ydinaseriisunnan ja asevalvonnan edistäjänä. Presidentti Kekkonen ajoi aktiivisesti Pohjoismaiden ydinaseetonta vyöhykettä, ja Suomi on toiminut kansainvälisen vakauden rakentajana aina ETYK-prosessista lähtien. Norja ja Tanska ovat osoittaneet, että NATO-jäsenyys ei edellytä ydinaseiden hyväksymistä omalle maaperälle.

Juuri nyt, kun viimeinen Yhdysvaltojen ja Venäjän välinen ydinaserajoitussopimus New START on päättynyt ilman korvaavaa sopimusta, maailma tarvitsee kipeämmin kuin koskaan valtioita, jotka edistävät asevalvontaa ja ydinaseriisuntaa. Suomen tulisi ratifioida YK:n ydinasekieltosopimus (TPNW) ja toimia johdonmukaisesti ydinaseettoman maailman puolesta – ei avata lainsäädäntöään joukkotuhoaseille.

Ydinsulkusopimuksen VI artikla velvoittaa kaikkia osapuolia edistämään ydinaseriisuntaa. Kansainvälinen tuomioistuin on todennut, että sitoutuminen ydinpelotteeseen haittaa ydinasekiellon tapaoikeudellisen normin kehittymistä. Suomen valitsema suunta on ristiriidassa näiden velvoitteiden kanssa.

-Johtopäätös

Suomen kristillinen rauhanliike katsoo, ettei esitettyä lakimuutosta tule hyväksyä. Suomen turvallisuutta ei rakenneta joukkotuhoaseilla, vaan diplomatialla, kansainvälisellä yhteistyöllä ja asevalvonnalla. Ydinenergiain nykyinen ehdoton kiello tulee säilyttää, ja Suomen tulee palata rooliinsa rauhan ja ydinaseriisunnan edistäjänä.

Ojala Jussi
Suomen kristillinen rauhanliike